

Láttuk... hallottuk... olvastuk

A világűr meghódítása felé

Mindjárt két esztendeje annak, hogy az első szovjet űrrepülőgépek diadalmasan megkezdte Föld körüli pályafutását, s ezzel egysáposra változtatta az addig szinte lehetetlenné. A győztes mesterséges hold először bizonyította be a történelemben gyakorlatilag is, hogy le lehet győzni a Föld vonzerejét. Ez a tétel addig csak elméletben létezett, de most egyszerre, egyik napról a másikra

közvetlen gyakorlati kérdéssé vált az űrhajózás problémáinak megoldása.

Azóta nem telik el hét, hogy az újságok ne röptsenek világűrbe újabb felfedezéseket, újabb felvételeket. A régebbi jelenségeket és eseményeket is kezdik új szempontból, a bolygóközi utazás lehetőségeinek szempontjából vizsgálni. E kérdések legfrissebb híreiből közlünk néhány igazán érdekeset az alábbi rovatban is.

Az űrhajó Földre való visszatérése — már megoldható kérdés

(MOSZKVA. Agerpres). — A Medicinszkij Rábolnyik című lap egyik utóbbi számában megjelent Rosenblum professzor cikke az ember világűrbeli utazásáról. Nem kétséges — írja a cikk szerzője — hogy a szovjet tudósok és technikusok sikeresen megoldják az

űrhajó Földre való visszatérésének bonyolult műszaki kérdését. A szerző ezután rámutat arra, hogy ha az űrhajó felkötésén a légzés fenntartásához szükséges szinten tartják a légnyomást, ezzel megóvják az űrutatást a megfulladás veszélyétől. Légmentesen elzárt fülkék segítségével ezt a légnyomást már sikerült fenntartani a földhajtás sztratoszférarepülőgépekben. Gyakorlatilag megoldották az űrhajó belső hőmérsékletének szabályozását. A Föld harmadik mesterséges holdjának

fedélzetén a készülékek működésének idején mindvégig 15–22 Celsius fok között ingadozott a hőmérséklet.

Rosenblum professzor hangsúlyozza, hogy az űrutazások során nem kell számolni a meteorit-veszéllyel. Ezt igazolják a szovjet mesterséges holdak, amelyek jó feltételek között többézer-szer megkerülték a Földet.

A tudományos kutató rakéták és a második szovjet mesterséges hold felbocsátása során szerzett tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az állatok kielégően viselik el a gyorsulást. A kísérletek azt is tanúsították, hogy a légzés és a vérkeringés létfontosságú folyamataiban nem következnek be lényeges változások a súlytalanság állapotában. Mielőtt a szervezettel alkalmazkodna a súlytalanság feltételeire, a szédülés és más természetű zavarok elmúlnak.

A szovjet tudós hangsúlyozza, hogy az űrutazókra a kozmikus sugárhatások elleni védelme kérdését a kozmikus sugárzásról a mesterséges holdak és a szovjet űrrakéta által nyert tudományos adatok segítségével oldják majd meg.

Meteor, vagy a Vénuszról érkezett űrhajó?

Tűzgolyó hull le az égből

1908 JÚNIUS 30-AT mutató a naptár. Az esti órákban néhány másodpercnyi időre Közép-Szibéria végtelen térsége fölött egy rendkívüli sebességgel délkeletről északnyugatra mozgó fényes tűzgolyó tűnt föl. A tűzgolyó utját hosszú kúpcosvonal kísérte az égből. Pontosan 0 óra 10 perckor a rohanó fényes „égitest” hatalmas robbanást okozva, csapódott be a Köves Tunguzka vidékére. A robbanás hangja még 1000 kilométernyi távolságban is hallható volt. Mintegy 48 kilométer átmérőjű területen az erdőkkel való szaggal leborotvált az óriási robbanás. A légnyomáshullámok megkerülték a Földet és még Angliában és Pótdamban is kilendítették a légnyomásmérő műszerek karját. I. P. Liutselkan egyike volt a roppant erőjű becsapódás szemtanúinak. De csak 19 évvel később vett részt L. A. Kulik vezetésével abban az expedícióban, amely alaposan áttekintette a becsapódás színterét. Kulik meteorológus rengeteg adatot gyűjtött össze. de meteorológus nem sikerült felismernie. Így vetődött fel az izgalmas, mindmáig tisztázatlan kérdés, amely azóta is foglalkoztatja a tudományt: nem volt-e vajon űrhajó a tunguzkai „meteor”?

... és most lássuk a tényeket

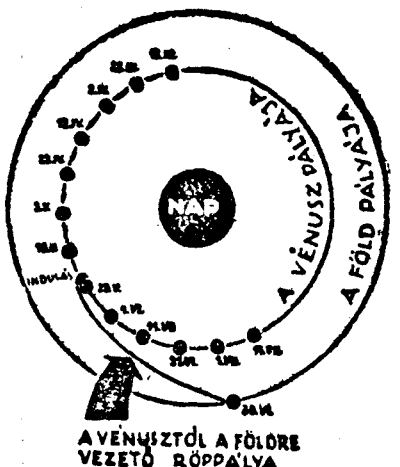
1927-BEN, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után kezdődtek meg a kutatások a „tunguzkai tűnmény” mibenlétének megállapítására. A legelső expedíció tagjainak szemé elé hihetetlen méretű pusztítás

látványa tárul: százéves lonyók hevernek a földön, egyeseket gyökereitől tépték ki a talajból a borzalmas erejű robbanás. Erőteljes jelenség, hogy a lábon álló fatörzsek mind egy középpont felé mutatnak. A fák által mutatott középpontban „táviróoszlóp erdő” terül el: meztelen, ágaktól megfosztott fatörzsek merednek az égnek. Meteoroknek azonban nyoma sincs. A tölcészerű mélyedésekről, amelyek Kulik meteorológusnak tekintett, később kiderült, hogy megszokott jelenségek ezen a vidéken. Az első expedíciót továbbiak követték. S a kérdés ma sem zártult le.

A METEORHULLÁS nem ritka tűnmény. Számítások szerint, naponta 20 millió meteor hatol be és villan fel Földünk légkörében. Legtöbbjük azonban valósággal elpárolog a levegőben és csak igen kevés meteor éri el a talajt. Ha mármint a tunguzkai tűzgolyó szintén meteorit volt, akkor a pusztítás méreteiből ítélve, óriási tömegűnek kellett lennie. Hova tűnt el ez a roppant tömeg? Kétségtelen, hogy robbanás történt, amelynek energiáját másodpercenként 100 millió wattba becsülik a szakértők. Lehetséges, hogy az égitest becsapódása során keletkezett nagyjából nyomáshullám elpusztította nemcsak a talaj felületét, hanem magát a meteoritot is. A tunguzkai pusztítás képe azonban megdöbbentően hasonlít egy hidrogénbombarobbanás középpontjához. Ez a tökéletes hasonlóság arra a feltevésre vezet, hogy a Köves Tunguzka vidékén egy leszállásra készülő atomlővel ellátott űrhajó robbant fel.

Vendégek a Vénuszról?

A csillagászok kiszámították, hogy 1908-ban milyen roppant lyukon érkezhetett más bolygóról űrhajók a Földre. A számítások eredménye léleg-

zeteláratlan izgalmas lehetőséget tárt fel: a Vénusz bolygó ebben az évben olyan kedvező helyzetben volt a Földhöz viszonyítva, hogy egy űrhajó, amely — a feltevés szerint — 1908. május 20-án indult el a Vénuszról, elliptikus röppályán haladva, 41 nap múlva, június 30-án elérhette a Földet. A kétezési manőver során azonban — így szól tovább az a feltevés — atomrobbanás történt, amely elpusztította az űrhajót.

Ha a fenti feltevést elfogadjuk, felmerül tovább az a kérdés: az első kudarcat vallott kísérlet után, miért nem próbálkoztak meg 1908 óta további űrhajókkal a „Vénuszlakók”? Fantasztikus számunkra már a kérdés feltevése is. De hátha egyik másik ilyen fantasztikus kérdésre már a közeljövő tudományos választ ad...

(A Német DK-ban megjelent Neue Berliner Illustrierte című kiadvány nyomán).

A FÖLD MELYEKENEK megével működő első szovjet erőművet a Kamcsatka félsziget délnyugati részén építik fel. A Föld mélyében található forró gőz forróforrásokon keresztül jut a felszínre. Az első ilyen kísérleti hővezető torony fúróberendezése már 500 méter mélyre hatolt. Ebben a mélységben a víz hőfoka 200 Celsius fok.

CHRONOMAT néven elkészült a világ „mindentudó” órája. Készítők felszerelték stopperrel, a fényképezéshez szükséges időmérővel, valamint olyan köráku számló szerkezettel, melynek segítségével az összeadás, kivonás, szorzás, százalékszámítás valamennyi művelete elvégezhető.

KINABAN sorozatban gyártják a háromtérű tehergépkocsikat. Ezekkel a gépkocsikkal a nehezen járható terepen is viszonylag könnyen lebonyolít-

Sklovszkij professzor nyilatkozott az Új Kína hírügynökségnek a Mars mesterséges holdjairól

A Komszomolszkaja Pravda-ban megjelent cikke után, amelyben először közölte a nyilvánossággal, hogy a Mars holdjai mesterséges holdak (a cikk lapunk május 14. számában is megjelent), I. Sklovszkij professzor nyilatkozott az Új Kína hírügynökség munkatársának. A szovjet csillagász kijelentette, egészen biztos abban, hogy 2–3 milliárd évvel ezelőtt a Mars magasabbrendű élet létezett.

A bolygó körül jelenleg keringő két holdacska mesterséges hold — tette hozzá Sklovszkij professzor. Méreteik után ítélve egyiket sem bocsátották fel egyetlen alkalommal. Előbb felbocsátottak egy kisebb testet, majd más elemeket, amelyek végül is kialakították a holdacskákat.

A továbbiakban Sklovszkij professzor ezt mondta: Nem kétséges, hogy 100–200 év múlva az embernek is sikerül majd hasonló holdat felbocsátani.

A szovjet tudós kijelentette, hogy a Mars bolygó holdjait tudományos alapon tanulmányozzák és hogy a mostani feltevés megalapozott.

Teljesen alaptalan egyes amerikai lapoknak az az állítása, miszerint elméletlen célja a szenzációkeltés — szögezte le Sklovszkij professzor.

hatják a teherforgalmat. Előnyük még, hogy az üzemeltetésük is lényegesen olcsóbb.

A SZOVJETUNIOBAN új módját vezették be a tigris vadászatkának. Ezután nem ki-nozzák meg az állatot, hanem Popov-féle különleges golyók segítségével elítik foghatól. Ebben a mélységben a víz hőfoka 200 Celsius fok.

BROSSZELBAN a napokban nemzetközi találmány kiállítás nyílt, amelyen 800 ország találmányait mutatták be. Ime a két legérdekesebb. Egy angol felfedező 15x15,5 centiméteres méretű írógépet mutatott be, amelynek súlya mindössze 1 kilo.

A másik találmány az örökgyula, amely egy 7 centiméter hosszú vegyi gyufából áll és vele 80 cigarettát lehet meggyújtani.

„Régiségek”

Századunkat, a XX. századot nagy előszeretettel nevezzük az atom, az űrhajózás századának. S amint a gyakorlati kérdéssé váló bolygóközi repülés csodáin töprengünk, még mindig találkozunk olyan „régiségekkel”, amelyek jól látnak bár sok évszázad elshant, mégsem mondhatunk le róluk.

Ezek közé tartozik ez a lassan elmerengve, „régimódian” dolgozó vízmalom is.

Kiállítás a Pionirházban

Belejezéshez közeledik a tanév. Ilyenkor több tennivalójuk van a diákoknak. Bár a „hegy-alatti abrakolásoknak” semmi haszna — még csiszolhatnak a javíthatnak egy-egy osztályzatuk, gombolyú nyolcasra kereshetnek a szögletesvonalu heveseket.

A Pionirház szakkörében tevékenykedő tanulók is év végéhez közelednek. Ok azonban nemcsak a vizsgán, vagy az utolsó évharmadig bizonyítványban, hanem az évvégi kiállításon is bemutatják egész évi munkájuk eredményeit.

A Pionirházban kiállított tárgyak nemcsak a gyermekek, de a nevelők, a körvezető tanárok munkájáról is tanuszkodnak. Ekesen bizonyítják a pionirok szorgalmát, tanulmányi áradását. A himzett terítők, keresztiszemes könyvjelzők, övek, bluzok azt példázzák, hogy a köri órákon a gyakorlati életre nevelik a gyermekeket, fejlesztik szépműveltségüket. Hogy milyen különös gondot fordítanak a Pionirházban a gyermekek gyakorlati nevelésére, azt különösen a mechanikus, lakatos, nyomdász és

könyvkötészeti körök kiállított tárgyai igazolják leginkább. A körökben folyó polittechnikai oktatás célja nem az, hogy itt mesterségeket tanuljanak a gyermekek, hanem hogy megismerkedjenek az alapvető szerszámok kezelésével, a leg-egyszerűbb munkafolyamatokkal. Mi sem bizonyítja ezt ékeesebben, mint a kiállított tárgyak. A könyvkötészeti körben készült albumok: az egyik nagy albumban a kis nyomdászok egész évi munkájából egy-egy példányt; színes meghívókat, belépési igazolványokat, diplomákat, órarendeket, ének-szövegeket gyűjtöttek össze. A lakatos-körben készült kézi-szerszámok, rajzeszközök, tolvárak, fémből készült fényképrámák, a nyári kirándulások, táborozások szükséges rostélyok, de még a gereblyék sem hiányoznak a kiállításról.

A kiállításon ott láthatók a kis gazdaszovnyok remekei: befőt, paradicsom, különféle sütemények, de ott vannak a repülőmodellek és a természetbarátok növénygyűjteménye is. Cz. M.

Frissességet árasztó, május délután. A gyönyörű Kisseleff uton olyan nagy a forgalom, mintha nem is Bukarest egyik külterületén, hanem a város szívében, a Balcescu, vagy a Március 6 sugáruton lennénk.

Közel a Scinteia Háza Impozáns épületéhez, a Herestrau tó partján található a főváros legnagyobb kiállítási csarnoka. Mindjárt két hete, hogy ez a hatalmas csarnok távoli nagy barátunk, a Kínai Népköztársaság parányi részét vette át. Parányi része a hatalmas ország-nak, de benne lüktet a több, mint hatszázmillió néphatérsége, vasenergiája, eltökéltsége, hogy felépítse a kínai népi régiómodott nagyszerű jövőjét, a szocialista társadalmat. Ebben a csarnokban nyílt meg „A Kínai Népköztársaság gazdasági építése” című kiállítás.

Nap-nap után valósággal özönlnek Bukarest lakói a kiállítás felé. Munkások és tisztviselők, környékbeli parasztok, valamint diákok lépnek be végeláthatatlan sorokban a csarnokba, amely ebből az alkalomból Pekingben tervezett ünnepi ruhát öltött. A látogatók már a kínai stílusban épített pavilon is lenyűgözi.

A kiállítás egyik szervezője elmondja, hogy mindennap ezrek keresik fel a kiállítást. Az első tizenkét nap alatt száz-

huszezer látogatója volt a kiállításnak. Csak egyetlen nap ötven szervezett csoport keresette fel a csarnokot, hogy megismerkedjen a kínai népi óriási sikerrel. Jönnek a kirándulók vidékről is. Sztálinvárosi, nagyszebeni, galaci, ploesti és medgyesi dolgozók ülték vonatra és tettek meg a hosszú utat, hogy saját szemükkel láthassák a Kínai Népköztársaság nagyszerű megvalósításának tanúbizonyságát, hogy gondolatban bár, de együtt legyenek a hatalmas, tehetséges kínai néppel.

A látogató a Kínai Népköztársaság iparának és mezőgazdaságának hihetetlen gyors fejlődéséről, a sors urává vált nép nagyszerű alkotókészségéről győződik meg még akkor is, ha csak futtában tekint meg ezt a kiállítást.

A nagy teljesítményű transzformátorokat, kombinált fűtő-működőket, vagy a hatalmas Diesel-hajómotort látva lehetetlen nem gondolni arra, hogy Kína még alig egy évtizeddel ezelőtti félgazmatti, elmaradott iparral rendelkező ország volt, ahol az anyagi és szellemi nyomor egyaránt leirhatatlan arányokat öltött.

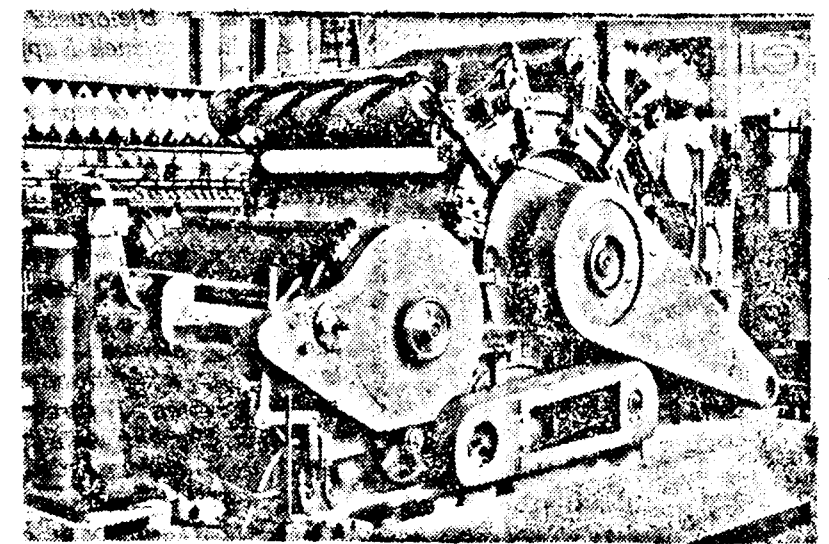
Igazán csak itt tudja megérteni az ember, hogy mit is jelent az az utóbbi időben számtalanszor hallott kifejezés, hogy az 1958-as év a nagy előreugrás éve volt. Csak akkor,

Mérföldes léptekkel

— Délutáni látogatás Bukarestben, „A Kínai Népköztársaság gazdasági építése” kiállításon

ha tudja, hogy míg 1952-ben mindössze 1,35 millió tonna acélt termeltek a Kínai Népköztársaságban, 1958-ban az acél-össztermelése már meghaladta a 11 milliót. Az acél-

sét, ebben az évben 18 millió tonnánál is többet termeljenek. S bizonyára túl is szárnyalják. A kínai acélipar két fellegvárában, Uhanban és Baotou-ban olyan munkások dolgoznak,

Nagyteljesítményű kartoló gép, a kiállítás egyik értékes bja

termelés tehát hat esztendő alatt majdnem megdubbolt. S a kínai kohászok ma azon fáradoznak, hogy tulajdonképpen a párt célkitűzé-

ságban óránként 650.000 méter gyapotkalmét gyártanak.

Százak számok, rideg tények, de mindennél lírában és kifejezőbben hirdetik a Kínai Kommunista Párt vezetete hatalmas nép csodálatos sikereit, mind-megannyi tanuságát annak, hogy a kínai nép mérföldes léptekkel halad a szocializmus felé.

A nagy előreugrástól, az óriási eredményekről beszél a rendkívül érdekes, változatos kiállítás minden egyes darabja. Nem is merek arra vállalkozni, hogy leírjam, mi is található a kiállításon. Mindegyik kiállított darabról ugyanis oldalakat lehetne írni, hiszen valamennyi- nek külön története is van. S a 4500 négyzetméter területet elfoglaló kiállításon mintegy 7000 kisebb-nagyobb tárgy előtt állhat meg a látogató és adózhat egyforma csodálattal a kínai nép alkotókészségének, tehetségének.

Bukarestben tanuló kínai diákok készségesen magyarázzák a látogatóknak, hogy melyik gép hogyan is működik, hol

készült. Örömmel vitatkoznak olyanokkal, akikről mindjárt megkérdezik, hogy nem egyszerű szemlélő a kiállításnak, hanem Petre, az Augustus 23. üzemek mestere az egyik automatikus hegesztő vizsgálgja nagy szakértelemmel és elismeréssel jelelül nagyoktat bólogat. Ötödször nézi meg a kiállítást és amikor arcomon a csodálkozás jelet véli észrevenni, még rám is pírít: — Azt hiszi, egy-két ora elég ahhoz, hogy az ember beteljen a látványokkal? Tíz-szer-tizen-ször kell ide eljőnni, hogy az ember mindent láthasson.

A különböző nehéz-ipari gyártmányokon kívül a látogató megcsodálhatja a kínai villamossági és gyógyszeripar, a könnyű- és kézműipar remekét is. A különböző szín-változatban kiállított selymek és kötöttáruak desorban a nőket vonzzák. De valamennyien megcsodálják az elektrotechnikai készítményeket, a szép kivitelezésű hangszereket, a kiállítási csarnok udvarán lévő mezőgazdasági gépeket és a modern vonalú kényelmes autbuszokat.

Számtalan kép és grafikon teszi teljessé a kiállítást. A rendezők különös büszkeséggel hívják fel a látogatók figyelmét azokra a darabokra, amelyeket a kínai egyetemisták és kö-

zépiskolások gyakorlati óráikon készítettek el. A Csu-Huai-i fő-isolások például az általuk készített elektronikus számológépet küldték Bukarestbe, a pékingiek pedig az esztorgapadokat.

Egyszerre többszáz ember tartózkodik a csarnokban. S egyre újabbak jönnek. Sokan már elhelyezkedtek a kiállítás szabadtéri filmszínházának széksoraiban és várják a ma esedékes kínai film vetítését. Ez is kínai barátaink egyik kedvessége, hogy a román dolgozók még jobban megismerhessék hazájukat.

Sziao Fan-csou elvtársával, a nemzetközi kereskedelem fejlesztésére alakult kínai bizottság főtákar-helyettesével, a kiállítás vezetőjével beszéltem mielőtt elhagytam volna a kiállítást. Sziao Fan-csou elvtárs a többi között a következőket mondotta:

Nagy örömrünkre szolgál, hogy ilyen nagy érdeklődés nyilvánul meg a kiállítás iránt. Ugy tervezük, hogy június 5-ig tartjuk nyitva, de „kénytelenek” leszünk kitolni a zárás időpontját. Ez a nagy érdeklődés mindennél ékeesebben beszél a román és a kínai nép barátságáról, amelyet mi oly nagyra becsülünk.

Lázár László.

Politikánk alapja – a béke*)

Írta: PETRE BORILA

(Folytatás lapunk tegnapi számából)

A békekezdeményezés és a „hidegháború”

A jelenlegi nemzetközi helyzet döntő módon határozza meg a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság és az összes többi szocialista ország békekezdeményezését. A burzsoá sajtó és a nyugati országok számottevő államférfiai is kénytelenek elismerni, hogy a nemzetközi szinten a kezdeményezés állandóan a Szovjetunió és a szocialista országok kezében van. Bevan közismert laborista pártvezér az angol alsóházban április 27-én mondott beszédében a külügyminiszteri és a kormányfői értekezletre utalva hangsúlyozta, hogy a Kelet és Nyugat közötti tárgyalások kizárólag a Szovjetunió kezdeményezésére történnek.

A szocialista országok kezdeményezésének hatása nyilvánul meg abban is, hogy a nyugati országokban egyre több számottevő politikus mondja a német kérdés megoldására vonatkozó, elavult, irreális nézetekről.

Ennek egyik bizonyítéka az európai feszültség enyhítésére irányuló különböző tervek lelkes megvitatása, valamint a közép-európai „enyhülési övezet” megteremtésével és e térség fegyveres erőinek csökkentésével kapcsolatos csúcskörű vita. Az „NSZDP terve a német kérdésben” ugyancsak arról tanuskodik, hogy a Német Szociáldemokrata Párt vezetői köré már nem hagyhatják figyelmen kívül azt a széleskörű visszhangot, amelyet a szovjet kormány és a Német Demokratikus Köztársaság a német kérdésben tett javaslatai keltettek.

A szocialista országok békekezdeményezése azt bizonyítja, hogy ezek az országok igyekeznek véget vetni a „hidegháborúnak”. Az SzKP XXI. kongresszusa rámutatott arra, hogy a „Kommunista párt és a szovjetállam egyik legfőbb feladata a nemzetközi kapcsolatokban olyan irányvonal megvalósítása, amely a „hidegháború” megszüntetésére és a nemzetközi feszültség enyhítésére irányul.

A „hidegháborút” nem a szocialista országok kezdeményezték, hanem a nyugati országok agressziós köré, az USA monopoliáival az élen. Az imperialista körök tévedtek, amikor arra számítottak, hogy a Szovjetunió jelentősen meggyengül a második világháborúban, s hogy a háború után „amerikai korszak” kezdődik, az USA világuramának korszaka. A háború után jelentősen megszűnt a béke, a demokrácia és a szocializmus erői. Ime, ezért nem volt az imperialisták nyere a világ demokratikus szervezkedése a háború után: az imperialisták terveket kezdtek szőni a szocializmus „kiküszöbölésére”. Az USA kormánykörü arra alapozták hű ábrándjait, hogy a Szovjetunió gazdasága óriási károkat szenvedett a második világháborúban. Az imperialisták számításában egy másik ugyanolyan illuzórikus és időleges tényező volt az USA atombomba-monopóliuma. Ebből Churchill 1945-ben azt a következtetést vonta le, hogy „a Szovjetunióval a kapcsolatot csak az a feltétel lehetőségek, ha az orosz nép elismeri az angol-amerikai erőt”. (W. Churchill: „The Second World War”. VI. kötet, London, 1955, 429. old.)

1946 januárjában Truman külön emlékiratban fejtette ki a Szovjetunióval szembeni új amerikai politikát, a „vasöklös” és a kategorikus kifejezések politikájának alapjait. (H. Truman: Memoirs. I. kötet, New York 1955, 552. old.) A második világháború befejezése után éppen e politika sikeréből vett remény lett az imperialista körök „erőpolitikájának” sarkköve és a „hidegháború” forrása. Churchill 1946 márciusi Fultoni beszédében a „hidegháború” valóságos programját fejtette ki.

Dean Acheson, az USA volt külügyminisztere „Erő és diplomácia” című 1958-ban meg-

rejtőnek és ázsiai és afrikai országok népi nemzeti felszabadító mozgalmának növekedését.

Az imperialisták számára a „hidegháború” az igazi háború előkészítésének eszköze. Vajon nem ezt bizonyítják-e az allanti hatalmak háború utáni politikai akciói? 1949-ben letlehúzták a NATO-t; 1950-ben galád agressziót követtek el a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság ellen; 1956-ban az imperialisták kísérletet tettek arra, hogy megdöntsék a népi hatalmat Magyarországon, és agressziót követtek el Egyiptom ellen... És ki lehetne egészen ezt a felsorolást nem kevésbé beszédessé ténnyekkel, ha megemlítjük az amerikai imperialisták provokációit a Tajvan-szorosban a Kínai Népköztársaság ellen, az amerikai és angol csapatok partraszállását Libanonban és Jordániában, az idegen területeken létesített katonai támaszpontokat, az imperialisták atombombákkal való fenyegetését stb.

A NATO tagállamok ennek az agresszív és népellenes

szervezetnek 10 éves fennállása során visszautasították mindazokat a javaslatokat, amelyeket a szocialista országok a béke megszilárdítására és a kölcsönös bizalom létrehozására tettek. Ennek ellenére, a szocialista államok szüntelenül harcolnak a „hidegháború” és a fegyverkezési hajszá ellen, a nukleáris kísérletek megszüntetéséért, az atom- és hidrogénfegyverek teljes eltávolításáért, az ellen, hogy katonai támaszpontokat létesítsenek idegen területeken, a kozmikus térség kizárólagos békés célú felhasználásáért, a veszélyes háborús tüzfészkek felszámolásáért.

A nyugati propaganda állításaival szemben a szocialista országok békekezdeményezése senkinek sem ajánl „semmiféle anyagi előnyt”, ezzel szemben létrehozza a „hidegháború” felszámolását, a leszerelésnek és annak a feltételét, hogy az államok között olyan kapcsolatok jöjjenek létre, amelyek kizárják a háborút, mint a vitás kérdések megoldására eszközök.

A szocialista országok a tárgyalások és egyezmények hívei

A „hidegháború” körülményei között a szocialista országok békepolitikájának létszámvetésének sikere, hogy a nyugati hatalmak elismerték a tárgyalások módszerét a nemzetközi kérdések megoldásában. 1959 márciusában H. Macmillan, Nagy-Britannia miniszterelnöke elismerte azt az elvet, amelynek értelmében „az államok közötti nézeteltéréseket tárgyalások útján, nem pedig erőszak alkalmazásával kell kiküszöbölni” (az 1959 március 3-i szovjet–angol közös nyilatkozatból).

Ugyanakkor az amerikai lapok többsége azt írta, hogy a szovjet kormány következetes békepolitikája hatalmas jelentőségű eredményre vezetett: a nyugati hatalmak elismerték annak szükségességét, hogy a vitás kérdéseket tárgyalások útján kell megoldani, beértve a legmagasabb siku tárgyalásokat is.

A szocialista államok észszerű javaslatokat tettek a nemzetközi kapcsolatok terén felmerült számos vitás kérdés megoldására. A Szovjetunió számos javaslatot tett a szabványos fegyverzet fokozatos csökkentésére, az összes nukleáris fegyverpuskák feltöltés és teljes eltávolítására, az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek megszüntetésére, a meglepetésszerű támadások elhárítását célzó nemzetközi ellenőrzés bevezetésére. A Varsói Szerződésben részvevő államok javasolták a NATO tagállamainak, hogy a két szervezet között meg nem támadási egyezményt egyenlőre. A szovjet kormány javasolta a NATO tagállamok kormányának, hogy közös megegyezés alapján vegyenek fel a Varsói Szerződés és az Eszkatlanti Paktum szövetségbe egy-egy szakaszt, amelynek értelmében megtagadják a támadást az agresszortól.

A legfontosabb európai kérdés, amelyet a második világháború után nem rendeztek, a német kérdés. A szocialista tábor országai a béke érdekében, a német nép érdekében igyekeztek megoldani ezt a kérdést. A szocialista államok meg vannak győződve arról, hogy ha a német tárgyalások keretében közös megegyezéssel határozatot fogadnának el a jelenkori két legfontosabb kérdésben: a német békeszerződés megkötésének és a nyugat-berlini megszállási rendszer megszüntetésének kérdésében, ezzel szilárd alapokra helyeznék Európa békéjét.

A német békeszerződés szovjet tervezete a német nép jogainak biztosítását, teljes szuverenitását, békés, demokratikus fejlődését minden lehetőséget egybekapcsolva az európai népek biztonságának, Európa békéjének megővését szolgálja. A német békeszerződés megkötése kezdetét jelentené a német kérdés egészével kapcsolatos összes problémák békés megoldásának – állapítja meg a Német Demokratikus Köztársaság kormányának a Szovjetunió kormányához intézett 1959 március 25-i jegyzéke. – Ez fontos lépés lenne a két német állam közötti megértés és közöledés felé a német ál-

lamszövetség megteremtésének érdekében és megnyitná a leg rövid út a két német állam egyesítése felé”. A szocialista országoknak az az álláspontjuk, hogy az NDK és az NSZK közötti közöledést csak maguk a németek valósíthatják meg, minden külső beavatkozás nélkül.

Az összes szocialista országok egyöntetűen helyeslik a szovjet kormányt az a javaslatát, hogy szomolják fel a berlini megszállási rendszer maradványait és az itt létrejött veszélyes „hidegháború” gócpontot és alakítsák át Nyugat-Berlint demilitarizált szabadvárossá.

A szocialista országok meglesznek minden erőfeszítést a nukleáris fegyverekkel folytatott kísérletek megszüntetésére érdekében. Nem a szocialista országok hibája, hogy a nukleáris fegyverek kísérletek megszüntetésének kérdésében összehívott háromhatalmi genfi értekezlet már jónéhány hónapja tart. Az Amerikai Egyesült Államok kormányának, miután jóváhagyta a szakértők genfi megállapításait, az erre vonatkozó határozatát még az értekezlet munkálatai folyamán visszavonta és olyan új feltételeket szabott a nukleáris kísérletek megszüntetésére, amelyek lehetőséget biztosítanak az USA-nak, hogy a Szovjetunió területén katonai kémszolgálat számára támaszpontokat létesítsen és jogot nyerjen arra, hogy repülőgépei repüléseket végezzenek szovjet terület fölött. Aki ilyen feltételeket szab, egyoldalú előnyök akar biztosítani magának a Szovjetunió érdekeinek rovására.

(Folytatása a 4-ik oldalon).

Megtartották az évvégi szemináriumot

A lig félórja, hogy a szövő, a fűző, a szövőmester, az erőművelési üzemvezető, a laboráns s a tisztviselő befejezte munkáját, s a Teba gyár új adminisztratív épületének egyik irodahelyiségebe gyűlekezett. A Szovjetunió Kommunista Pártjának történetét tanulmányozó kör tagjai várják az évvégi szeminárium megkezdését. A világszerte asztalok mellett elhelyezett székeken egymásután foglalt helyet a délutáni munkások dolgozói egy kis csoportja. Közükben most szerszámok és munkaeszközök helyett jegyzeteket szorongatnak.

Az év folyamán a legjobbak között emlegették Brimbar Gabriella elvtársnő vezető tanulmányi kört. Itt egész éven át pontosan megtartották az előadásokat és a szemináriumokat. A megjelenés állandóan 90–100 százalékos volt. A résztvevőkben meg volt a kellő érdeklődés és a jól felépített előadásokat minden esetben élénk vita követte.

Bizonyította a kör jó működését az évvégi összefoglaló is. Az első kérdés, Kiss László, az erőművelési üzemvezetője adta meg a választ. Elmondotta, hogy Lenin mint alakította meg a marxista körököt a Harci Szövetség és a Munkásosztály Felszabadítására névű szervezetet, amely előkészítette a forradalmi marxista munkáspárt megalakítását.

Hangsúlyozta, hogy Lenin Oroszországban a Harci Szövetséggel először kezdte megvalósítani a szocializmus egye-

ködésük belső meggyőződéséből fakad. Ezen lehetett ezt, amikor a II. kongresszusról, a valóságos bolsevik párt megalakulásáról szóltak. Szabatosan és világosan kifejtve Lenin és követőinek tevékenységét a párt szervezeti felépítését, a párt programjának elfogadását az Iszkra és a központi szerveinek megválasztását.

A továbbiak során Schmidt Magda, Hudi László és mások fejtették az 1905-ös forradalom előzményeit, okait, jellegét s az orosz proletáriátus történelmi szerepét.

Elmélyülten és kellő figyelemmel tanulmányozták a kör résztvevői a tananyagot. Az évvégi összefoglaló szeminárium első része igen szép eredménnyel zárult s ha ezután ugyanilyen igyekezettel és odaadással vesznek részt a tananyag elsajátításában a jövőben még nagyobb sikerekkel büszkékedhetnek majd.

Szabó Imre

PARTIET

sítését a munkásmozgalommal majd részletezte Lenin fardatatlant munkásságát a párt felépítéséért vívott harcban az Iszkra és a „Mi a teendő” című mű szerepét a marxista párt megalakítása érdekében.

Ezt a kérdést több hozzájáruló egészítette ki, majd a II. kongresszus s a valóságos párt megalakulásáról Sárközi Katalin fűző és Doka Erzsébet szövő beszélt.

A két elvtársnő az üzemben az élen járó dolgozók között emlegetik. Becsülelesen helytállnak a munkában és a tanulásban. Törekvésük az elméleti és a szakmai tudásuk fokozására és a párthoz való ragas-

HANGVERSENY

Az aradi Filharmónia ének- és zenekara szombaton, június 6-án este 8 órakor tartja a Kulturpalotában az 1958/1959-es évad XXXVI. szimfonikus hangversenyt. Vezényel: Tadeusz Krzyzanowski. Ezenkívül: Jovan Milea. Közre-

működik: Harald Zongoramus, kolozsvári zongoraművész. Műsor: Wagner, Beethoven, N. Bruciu művei.

A bérletből 35. szelvény érvesny. Jegyek az ügynőkségnél.

AZ ELKÉNYEZTETETT – Szovjet film –

Makszim Gorkij a gyermekét az élet virágainak nevezte. S mivel a gyermeknek valóban az élet virágai, minden egyikeztőlkel arra törekszünk, hogy a virág növekedéséhez, fejlődéséhez szükséges feltételeket biztosítsuk. A családban meg kell teremteni tehát a gyermek fejlődéséhez minden feltételt. De vigyázzunk. A tudásba menő gondoskodás csak kárára odlik a virágnak s a helytelen nevelés elronthatja a gyermeket. Sok családban kialakult téves nevelési módszerek károsak a gyermek egész életének alakulására.

Erre figyelmeztet a szülőket az örmény stúdió új alkotása. A szülőkhöz szól, azokhoz az édesanyákhoz, akik vak szeretettel csüggnék gyermekükön, legfeljebb kíváncsiakat is elcsel. S bármilyen áldozatok árán teljesítik azokat. Az olyan szülőkhöz szól ez a film, akik azt tartják természetes nevelési folyamataknak, ha mindent megteremtnek a gyermeknek. Az ilyen gyermeknek mindene meg van s csak elmondja a „terülj asztalkám” varázsigét, kis újját sem kell megmozdítania ezért. Az ilyen nevelés természetes következménye azután, hogy a gyermek nem is tudja igazán megbecsülni a szülők teremtette gondolatlan gyermekét. Figyelmeztet ez a film arra, hogy milyen óvzó, magának élő, csak magadal törődő

emberré fejlődhet a rossz nevelés a gyermek. Így történhet a filmben is. A magáramaradt édesanya (jérje a kulákok áldozata lett) egész életét

magára gondolt, amikor az egyetemről hosszú hónapokig egyetlen sort sem ír öszhaju édesahijának. Pedig az édesanya egész életét a gyermeké.

gyermek, a kis Asot nevelésének szenteli. Ejszakákat dolgozik, hogy gondatlan életet biztosítson a gyermeknek. Minden áldozatot elhárít az úttól. S ezért a gyermek önző lesz, nemcsak kicsi korában, hanem serdülő és újjkorában is csak

nek áldozta. Elkérgetett magától minden örömet, csak fiával törődött, az ő akarát, kívánságát teljesítette. A jümből sokat tanulhatunk nemcsak a szülő, de a fiatalok, a gyermekek is.

Czakó Margit

Rádióműsor

Szombat, június 6.

BUKAREST I.: 5: Hírek, időjárásjelentés, 5:14: Reggeli tor- na, 5:20: Falurádió, 5:55: Or-

vosi tanácsadó. 6: Hírek. 6:15: Könyvzene. 7: Hírek, sajtószemle. 7:30: Könyvzene. 8: Sajtószemle. 9: Balettzene. 10: Szimfonikus zene. 11: Hírek. 11:03: Esztrád muzsika. 11:45: Puskín emlékműve. 12:30: Román népzene. 13: Hírek. 13:05: Hangszerszólók. 14: Ajándékmozor élen járó dolgozóknak. 15: Hírek. 15:10: Könyvzene. 15:35: Operaszíndarabok. 16:15: Itt Moszkva beszél! 17: Hírek. 18: Hangversenyközvetítés. 20: Hírek. 20:20: József-képek. 20:30: Képzőművészeti szemle. 20:40: Tánccene. 22: Hírek, sport, időjárásjelentés. 22:30: Hétvégi műsor. 23: Tánccene. 23:52: Hírek.

BUKAREST II.: 14: Hírek. 14:07: Keringők. 14:30: Kínai népzene. 15: A főváros hangversenytérmeiből. 16: Hírek. 16:15: Könyvzene. 16:30: Román népzene. 19:30: Irók a mikrofon előtt. 21: Hírek. 21:15: Tánccene.

BUKAREST III.: 14: Hírek. 14:07: Keringők. 14:30: Kínai népzene. 15: A főváros hangversenytérmeiből. 16: Hírek. 16:15: Könyvzene. 16:30: Román népzene. 19:30: Irók a mikrofon előtt. 21: Hírek. 21:15: Tánccene.

A Dimitrov gyárban

Sikerek az előkészítő osztályon

Május elseje tiszteletére, városunk gyáraiban és üzemében fellendült a szocialista verseny, a dolgozók sikeresen megvalósították havi tervfeladatukat. A Dimitrov gyár előkészítő részlegén is jelentős megvalósítások születtek áprilisban. Az eredmények azonban nem kápráztatták el a részleg dolgozóit, továbbra is fokozták a munka lendületét. Az alap-szervezet irányításával, a részleg vezetősége számos intézkedést tett, hogy biztosítsa a folyamatos termelést. Minztat Sava elvtárs, az alapszervezet titkára pedig személyesen foglalkozott az agitátorok előkészítésével, mozgósításával, hogy azok embertől-emberig terjedő felvilágosító munkával serkenték az összes dolgozókat teljesítményükre.

Most, amikor már összegyűzték a májusi eredményeket, láthatjuk, hogy a részleg dolgozói milyen munkát végeztek. A terv legfőbb mutatószámait sikeresen megvalósították. A szemelvények megvalósítását a részleg vezetői lakatos csoportok 737

lakatos csoportok érték el jó eredményt, 4.584 lej értékben takarítottak meg segédanyagot. Megemlíthetjük még Haman Mihály, Tamas Trandafir mesterek lakatos csoportjait, amelyek szintén kitűntek a nyers segédanyagok megtakarításáért vívott küzdelemben.

Az eredmények, amelyet az előkészítő osztály dolgozói elérték, biztatóak. Durghiu Nicolae mérnök, a részleg vezetője fardatatlant munkát véggez, csakhogy hónapról-hónapról megvalósítsák a feladatokat. Munkájában nagy segítséget kap a pártszervezettől és az IMSZ szervezettől. Az élenjáró népszerűsítése – tiszteletábrán, falújságon –, azonban csak a nagyobb ünnepek alkalmával történik. Május elsejére kiűgyesztették az élmunkások arcképeit, és meg most is ott láthatjuk azokat. Azóta már újabb munkacsoportok, egyének tiúntek ki a szocialista versenyben, tehát a szakszervezeti szerveknek – műhelybizottság, szakszervezeti csoportok, – nagyobb figyelmet kell fordítaniuk az élen járók népszerűsítésére, mert ez is döntőnőleg hat az összes dolgozókra.

Török István

Az Aradi Állami Román Színház műsora:

Szombaton, június 6-án, este 8 órakor: Paradis Pacific. Vasárnap, június 7-én, este 8 órakor: Barbierius din Sevilla.

AZ ESTI ÉS A LATOGATASNELKÜLI általános és felsőoktatási megszervezésének szabályzata című cikk folytatása anyagforrás miatt lapunk mai számából kimaradt. A cikk folytatását legközelebbi számunkban közöljük.

*) Megjelent A béke és a szocializmus kérdései című folyóirat 1959. 6. számában.

M. Sz. Hruscsov és R. I. Malinovszkij Budapestre érkezett

BUDAPEST. (Agerpres). N. Sz. Hruscsov, az SzKP KB első titkára és a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke és R. I. Malinovszkij, a Szovjetunió honvédelmi minisztere Albániából utban hazafelé a Magyar Szocialista Munkáspárt KB meghívására hivatalos látogatásra Budapestre érkeztek.

A ferihegyi repülőtéren Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt KB első titkára, Münnich Ferenc, a kormány elnöke, valamint a Magyar Szocialista Munkáspárt KB Politikai Bizottságának és a kormánynek több tagja üdvözölte N. Sz. Hruscsovet és R. I. Malinovszkijt.

Junius 8-án a Szovjetunióba érkezik a Német Demokratikus Köztársaság párt és kormányküldöttsége

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ: A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának és a Szovjetunió Minisztertanácsának meghívására junius 8-án a Német Demokratikus Köztársaság párt- és kormányküldöttsége baráti látogatásra érkezik a Szovjetunióba.

A küldöttségben részt vesznek: Walter Ulbricht, Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottságának első titkára, a Minisztertanács alelnöke; Otto Grotewohl, az NSZEP Központi Bizottsága

Politbürojának tagja, a Minisztertanács elnöke; Bruno Leuschner, az NSZEP KB Politbürojának tagja, a Minisztertanács alelnöke, az Állami Tervbizottság elnöke; Friderich Ebert, az NSZEP KB Politbürojának tagja, az NDK Népi Kamarájának alelnöke, Nagy-Berlin főpolgármestere; August Bach, a Népi Kamara Elnökségének alelnöke, a Német Demokrata Parasztszövetség elnöke; Dr. Hans Loch, a Minisztertanács alelnöke, a Német Demokrata Parasztpárt elnöke; dr. Erich Correns, a Demokratikus Németország Nemzeti Frontja Országos Tanácsa Elnökségének elnöke, valamint más párt- és állami aktivisták.

Az SzKP KB és a Szovjetunió Minisztertanácsának határozata

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ: Az SzKP Központi Bizottsága és a Szovjetunió Minisztertanácsa határozatot fogadott el az önkiszolgálás kibővítéséről az iskolákban, gyermekotthonokban, műszaki-szakmai iskolákban, a Szovurov katonaiskolákban, a különleges köznevelési iskolákban és a felsőoktatási intézményekben.

A határozat többek között hangsúlyozza, hogy az önkiszolgálás nagy jelentőségű az iskola és az élet kapcsolatának sikeres szorosabbra fűzésében és az ifjúság munka általi nevelésének megvalósításában.

A határozat a továbbiakban kiemeli, hogy lényegesen meg kell javítani a pedagógiai ismeretek népszerűsítését a szülők körében.

Politikánk alapja – a béke

(Folytatás a 3-ik oldalról)

Az USA elnökének az a javaslat, hogy csupán a légkörben szüntessék be a kísérletek végrehajtását 50 kilométer magasságig, nem állja meg a helyét, gyakorlati alkalmazása csupán félrevezető a közvéleményt, minthogy a robbantások tovább folytatódnak a föld alatt és nagy magasságokban. Ezért a békészerető, haladó szellemű nemzetközi közvélemény helyes és támogatja N. Sz. Hruscsovnak, a szovjet kormány vezetőjének az USA elnökéhez intézett felszólítását: „Akarni kell és meg kell érteni egy olyan egyezmény megkötésének szükségességét, amely előírja a nukleáris fegyverrel végzett mindennemű kísérletek beszüntetését – a légkörben, a föld alatt, a víz alatt és nagy magasságokban.”

Arra a kérdésre, hogy az USA kormánya miért foglalta el ezt az álláspontot, részben megaláljuk a választ Henry A. Kissinger amerikai katonai publicista „A nukleáris kísérletek és a béke kérdése” című cikkében, mely az USA külügyminisztériumának szócsöként szolgál folyóiratban látott napvilágot (Foreign Affairs, 1958. október). A cikkben az az aggodalom jut kifejezésre, hogy a nukleáris kísérletek beszüntetését, általános nukleáris leszerelés követelheti, és az USA szövetségi eszleget nem lennének hajlandók atomfegyvereket vásárolni hadsereik felszerelésére. Kissinger ezeket írja: „Ha a nukleáris kísérletek beszüntetése „első lépés” valami felé, akkor ez a valami első sorban egy nagy arányú kampány lesz a nukleáris fegyver általános eltiltására.” Majd így folytatja: „A kísérletek teljes bevétele csak arra vezethet, hogy még fokozottabb mértékben követelni fogják a nukleáris fegyver eltiltását.” A cikkíró megállapítja, hogy a nukleáris kísérletek betiltására vonatkozó tárgyalásokkal kapcsolatban, egyes angol befolyásos körök máris követelték az atomfegyverrel való egyoldalú lemondást, Németországban pedig széleskörű mozgalom tiltakozik az ellen, hogy nukleáris háborúba szorítsák a német fegyveres erőket.” Ez természetesen maga után vonhatja „a követelést, hogy vonják vissza az amerikai fegyveres erőket, mert tudvalegy, hogy ezek nukleáris fegyverrel rendelkeznek.”

Ime egy további ok, amely miatt az USA kormánykörü számára nem kívánatos a nukleáris fegyverek eltiltása. Ezért van az, hogy utólag, a genfi értekezlet folyamán, kijelentették, hogy bizonyos „újabb adatok” kerültek fel, amelyek szerint a földalatti nukleáris kísérletek nem olyan könnyű felderíteni, mint ahogy azt eleinte hitték. Ezért van az, hogy az USA kormánykörü, félve a nukleáris fegyver teljes eltiltását követelő széleskörű mozgalomtól, annyira sietnek nukleáris fegyverrel ellátni a német fegyveres erőket, atomfegyver- és rakéta-támaszpontokat létesíteni a nyugat-európai országok területén. Nem nehéz megérteni, hogy a „szilárd irányvonalt” híveinek egyebek között azért is szükségük van ezekre a sebesebb intézkedésekre, hogy megakadályozzák a genfi tárgyalásokat.

Minden szocialista állam, a világbéke megőrzésére irányuló általános politikai irányvonalt követve, földrajzi fekvésének és saját népe történelmi hagyományainak is megfelelően kivészi részét a politikai irányvonal megvalósításában.

A Kínai Népköztársaság megalakulása óta harcol az ázsiai és afrikai országok baráti együttműködéséért. Ez a politika mindenben megfelel az ázsiai és afrikai független országok nemzeti érdekeinek, és a világbéke megőrzésére irányuló általános politikai irányvonalt követve, földrajzi fekvésének és saját népe történelmi hagyományainak is megfelelően kivészi részét a politikai irányvonal megvalósításában.

Közismert az a javaslat, amelyet a román kormány a balkáni államokhoz intézett annak érdekében, hogy együttműködés jöjjön létre az Európa és részben fekvő államok között. Hangsúlyozzuk, hogy az azonban, hogy ugyanakkor, amikor a Román Népköztársaság és a szocialista tábor többi országa a béke megszüntetésére irányítja erőfeszítéseit, egyes balkáni államok „kormányai az imperializmus nyomatéka, újabb agresszív katonai egyezmények megkötésének útjára haladnak, és készek arra, hogy területüket nukleáris fegyverrel felszerelt amerikai fegyveres erők rendelkezésére bocsássák és megengedjék, hogy rakéta-bázisokat létesítsenek országaikban.

A Román Népköztársaság diplomáciai és együttműködési kapcsolatait létesít számos ázsiai és afrikai országgal és tényleges segítséget nyújt ezeknek az országoknak, hogy kifejleszhessék gazdaságukat és értékesíthessék természetis kincseiket. A Román Népköztársaság cselekvés hozzájárul a legfontosabb nemzetközi kérdések megvitatásához az ENSZ és más nemzetközi szervezetek keretében. Kedvező viszonyok teremtődtek az ENSZ-közügyes 13. ülésén az elé terjesztett javaslat, amely nemzetközi együttműködést indítványozott a gazdasági szempontból gyengén fejletlen kőolajtermelő országok támogatására.

A román nép teljes odaadással folytatja békés építő munkáját. Országunkban most dolgozzák ki a népgazdaság fejlesztésének 1960–1975. évi távlati tervét. Ebben az időszakban Románia az ipari fejlődés magas színvonalára fog emelkedni. Az elkövetkezendő években kiteljesedik a mezőgazdaság szocialista átalakítása, érezhetően emelkedni fog a dolgozók életszínvonala. A román nép küzdelmét a magasabb szintű megvalósításért nem lehet szétválasztani a népek közötti békéért folytatott harctól.

A nemzetközi helyzet elemzése bizonyítja, mennyire helyes az a megállapítás, hogy a szocializmus teljes és végleges győzelme a Szovjetunióban, a kommunizmus általános kibontakozásáért és a világ béke megőrzéséért, a szocializmus építésében, objektív előfeltételeket teremtenek arra, hogy kiküszöböljük a háborút a népek életéből. E feltételek között egész világtörténelmi jelentőségben nyilvánul meg annak szükségessége, hogy a szocialista tábor, a nemzetközi kommunista mozgalom állandóan fokozza erejét és összetartását. A szocialista világrendszer a legfőbb akadály az imperializ-

A jelenkori revizionisták nem tudnak megvárakozni a szocialista országok egységének, testvéri együttműködésének és kölcsönös segélynyújtásának gondolatával. Nem értik meg, vagy úgy tesznek, mintha nem értenék meg azt, hogy a szocialista tábor független és egyenjogú államok testvéri közössége, amely történelmileg szükséges ahhoz, hogy megvalósítsa a szocializmus és a kommunizmus építéséhez szükséges közös célkitűzéseket, s hogy ezekben az országokban működő kommunista és munkáspártoknak a marxizmus-leninizmus, a proletár nemzetköziség iránti meggyengedhetetlen hűség az, ami a szocialista tábor szilárd összetartását biztosítja.

A szocialista államok a többi országokkal való kapcsolataikban meggyengedhetetlenül arra az álláspontra helyezkednek, hogy az összes vitás kérdéseket tárgyalások útján kell megoldani, s az egyenlőség, a területi sérthetatlenség, a nemzeti függetlenség és szuverenitás tiszteletben tartása alapján folytatják aktívukát a gazdasági és kulturális kapcsolatok fejlesztéséért.

Fogadás Budapesten a Koreai NDK parlamenti küldöttségének tiszteletére

BUDAPEST. (Agerpres). Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke junius 4-én fogadást rendezett a koreai parlamenti küldöttség tiszteletére, amely Cui En Gen, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Legfelsőbb Népi Gyűlése Elnökségének elnökével az élen Budapesten tartózkodik. A fogadáson részt vett Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, Münnich Ferenc, a magyar forradalmi munkáspárt kormány elnöke, az MSZMP Központi Bizottság Politikai Bizottságának tagjai, a kormány tagjai és a koreai küldöttség tagjai.

A fogadáson részt vett N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának első titkára, R. I. Malinovszkij, a Szovjetunió honvédelmi minisztere, Hysni Kapo és Bequir Balluku, az Albán Munkáspárt Központi

A Ceteka hirügynökség nyilatkozata

PRAGA. (Agerpres). A genfi külügyminiszeri értekezlet Nyugat-Berlinre vonatkozó tárgyalásaival kapcsolatban a Ceteka hirügynökség junius 4-én nyilatkozatot tett közszé ebből felhívja a figyelmet arra, hogy Nyugat-Berlin ellenséges akciókra használják fel a Német Demokratikus Köztársasággal és a többi szocialista országgal szemben.

A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy Nyugat-Berlinben a nyugati hatalmak kénközpontjainak és a szövetségi kormányok irányításával mintegy 60 kénközpont és terrorista szervezet működik.

A nyilatkozat rámutat arra, hogy a feszültség eme forrásának egyetlen reális megszüntetési módja a német kérdés békés rendezése és a nyugatberlini helyzet normalizálása, amint azt az ezzel kapcsolatos szovjet javaslatok előírják. A csehszlovák nép támogatja ezeket a javaslatokat és elvárja, hogy a nyugati hatalmak ennek megfelelően járjanak el a berlini helyzet rendezése érdekében – fejezi be a nyilatkozat.

Több mint 6 millió szovjet munkás rátér a hétórás munkanapra

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ: Vaszilij Prohorov, a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának titkára, az SzKT és a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő munkaügyi és bérézési kérdésekkel foglalkozó

állami bizottság értekezletén bejelentette, hogy október elsejétől és 1960 folyamán a szovjet gépipar és fémfeldolgozó ipar több mint 6 millió munkása rátér a hétórás munkanapra.

Latin-Amerika összes népei rokonszenvvel kísérik a nicaraguai felkelőmozgalmat

NEW YORK. (Agerpres). A nicaraguai felkelők rádióállomása bejelentette, hogy a lázadók ezidőszámt Nicaragua két központi vidékén – Muyum helységétől északnyugatra és Santo-Tomas vidékén – összpontosítottak erőiket. A rádióadó szerint körülbelül háromszáz paraszt csatlakozott a gerillaháborúra kész felkelőkhöz, akik olyan harci taktikát folytatnak, amelyet Fidel Castro erők alkalmaztak Kubában Batista ellen.

Nicaragua az utolsó abszolút diktatúra Közép-Amerikában. A köztársaság elnöki tisztviségeben Louis Somoza Debayle ezredes 1956-ban váltotta fel apját, Anastasio Somoza, akit husz év diktatórikus kormányzása után meggyilkolt. Mint ismeretes, a volt diktátornak igen szoros kapcsolata voltak az országban, cukornád- és kávéültetvényeit kiaknázó United Fruit amerikai társasággal. Louis Somoza folytatta apja diktatórikus

kormányzati és megtorlási módszereit és testvérét nevezte ki a nemzeti gárda parancsnoksági tisztviségébe.

A nicaraguai felkelő mozgalom Latin-Amerika összes népeinek rokonszenvét élvez. San Joseben, Costa Rica fővárosában nagy tömegű tüntetés volt, amelyen több ezer ember vett részt. A tömeg tüntetést Somoza rendszere ellen, megtámadta a nicaraguai nagykövetség és konzulátus helyiségeit. A rendőrség és a nemzeti gárda megtámadta a tüntetőket. Henrique Lacayo Farfan, a számozott Costaricában élő nicaraguai vezetője kijelentette, hogy Thomas Whelan, az USA nicaraguai követe Somoza híve, aki magára zúdította a nicaraguai nép ellenszenvét.

A „La Revolution, a kubai „Julius 26 mozgalom” sajtószerve, cikkben üdvözölte a nicaraguai nép harcat, megelégedett az Egyesült Államok latinamerikai gyarmatosító politikájával. Ez a politika – írja a lap – csupán azt a célt szolgálja, hogy ösztönözze a diktatórikus rendszereket és szülőbítsa Latin-Amerika népeinek nyomorát és gyarmati rablancra fűzését.

A kubai sajtó ellenzi Smahters amerikai szenátor javaslatát, hogy az amerikai államok szervezte hozzon létre rendőri szerveket Somoza rendszerének megvédésére. A New York Times szerint a latinamerikai országok nagyköveteinek San Salvadorban megtartott értekezletén előirányozták, hogy az USA fel fogja használni az amerikai országok szervezetét a latinamerikai országok belügyeibe való beavatkozás céljaira.

Adenauer meggondolta magát...

BONN. (Agerpres). Adenauer kancellár, a Német Szövetségi Köztársaság kormányának elnöke Bomban kijelentette: lemondott arról a szándékáról, hogy jelöltesse magát a legközelebbi elnökválasztásokon, továbbra is a kancellári funkcióit kívánja ellátni, amelyet egyébként tíz éve tölt be.

Adenauernek ezt az elhatározását hosszas kulisszamentes tárgyalások előzték meg, amelyek során éles ellenlélek merült fel a bonni kormány és a Kereszténydemokrata

Unió bundestagi frakciójának nagy többsége között.

Adenauer váratlan elhatározása még a Kereszténydemokrata Unió bundestagi képviselői számára is meglepetést váltott. A Die Welt című lap tudósítja szerint az unió parlamenti frakciójának többsége helyteleníti Adenauer elhatározását.

Bonni politikai körök véleménye szerint Adenauer attól fél, hogy elnöki funkcióiban nem tudná döntő módon befolyásolni a Német Szövetségi Köztársaság külpolitikai irány-

vonalaának meghatározását.

Az Associated Press szerint a kancellárhoz közelálló személyek kijelentették, hogy Adenauer „külpolitikai meggondolásból” változtatta meg elhatározását, megpedig azért, hogy ezáltal biztosíthassa „a Német Szövetségi Köztársaság külpolitikájának folyamatoságát” az 1961-es választásokig. Amint a junius 5-i nyugatnémet sajtó kifejti, Adenauer szeretné, hogy a Kereszténydemokrata Unió Franz Eitzelt jelölje a Német Szövetségi Köztársaság elnöki tisztviségére.

A béke ellenségeinek kongresszusa

LONDON. (Agerpres). Junius 5-én nyitják meg az angol fővárosban az Északatlanti Paktum kongresszusa, a tagállamok több mint 650 képviselőjének részvételével. A kongresszuson – mint a nyugati sajtó írja – megvitatják az atlanti szövetségben belüli katonai, gazdasági, szociális és kulturális együttműködés kérdését.

A tanácskozáson első ízben elemzik nyilvánosan a szövetség tíz évi tevékenységét, megpedig ünnepélyes külsőségek között. A kongresszust az angol király nyitja meg, a viták lezárása után pedig, valószínűleg junius 10-én, Spaak főtitkár a kongresszuson előterjesztett és megvitatott jelentések és emlékiratok alapján irányelveket ismert a paktum további tíz évi működésére.

A nyugati sajtó jellemzően említi meg a tagállamok képviselőinek számát és a képvis-

selekek összetételét. Az amerikai küldöttség 150, az angol, francia, az olasz és a nyugatnémet küldöttség egyenként 70 tagból áll, Luxemburgot tíz megbízott képviseli. A kongresszuson minden tagállamból részt vesznek parlamenti képviselők, a külügyminiszterek és néhány ország pénzügyminisztere, azonkívül pénzügyi körökben jól ismert személyiségek.

Az utóbbi hetekben a nyugati jobboldali lapok, a szövetségi katonai és politikai vezetők nem egyszer hangzottak, hogy a NATO főcélkitűzése továbbra is a tagállamok katonai erőfeszítésének fokozása.

A kongresszus előtt a NATO egész sor katonai intézkedést hajtott végre. Ezeket az agresszív szövetségi kongresszus „eredményeként” fogják felülmúlni.

A jelenlegi ülésszak a tagállamok közötti elég éles ellentétek jegyében kezdődik. Köz-

tudomás például, hogy Izland, bár meghívta a kongresszusra, nem hajlandó részt venni, minthogy hangsúlyozza az angol-izlandi konfliktus súlyosságát, amelyet az idézett elő, hogy angol hadihajók megsértették Izland területi vizeit. A skandináv sajtó sokat ír azokról a nagyszabású tömeggyűlésekről, amelyekkel a lakosság az északi országok atomfegyverkezési terve ellen, ugyancsak nyugatnémet katonai támaszpontok létesítése ellen tiltakozott.

Ezidőszámt, amikor az egész világ közvéleményének figyelmé a genfi külügyminiszeri értekezletre irányul és innen várja a főbb nemzetközi kérdések megoldását – az Atlanti Paktum fegyverkezési politikája és katonai előkészületei még nyilvánvalóbban, mint bármikor, ellentétben állnak a békés kapcsolatok és nemzetközi együttműködést követelő közvéleménnyel.

A hét filmje

NICOLAE BALCESCU mozi: Az elkényeztetett. DOZSA GYÖRGY mozi: A labda. HERBAK JÁNOS mozi: Svejk, a derék katonája. I. L. CARAGIALE mozi: Tigrisszakadék. IFJUSA-GI mozi: A határőr kutyája. PROGRESUL mozi (Ujard): Nővérek. MAKSYM GORKIJ mozi (Mikolaka): Nagy attrakció. SOLIDARITATEA mozi (Gáj): A kommunista. ILIE PINTILIE (üzemi filmszínház): Hétköznapi emberek. TEBA (üzemi filmszínház): Hattyúk tava.